

POROČILO SVETA ZA RADIODIFUZIJO ZA LETO 2003

Ljubljana, 18.11.2004

KAZALO

UVOD

PRISTOJNOSTI SVETA ZA RADIODIFUZIJO

DEJAVNOSTI SVETA V LETU 2003

Pobude za strokovni nadzor

Dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti

 Dovoljenja na podlagi 105. člena ZMed

 Dovoljenja na podlagi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc

 Spremembe dovoljenj

Statusi programov posebnega pomena

Prizadevanja za samoregulativno ureditev

 Priporočila o televizijskih vsebinah, ki niso primerne za otroke

 Dogovor o spoštovanju pravil pri oglaševanju in sponzoriranju v TV programih

 Strategija razvoja Ra in TV programov v RS

Drugi pomembnejši sklepi

STANJE NA PODROČJU RADIODFUZIJE

NALOGE SVETA V LETU 2004

PREDLOGI DRŽAVNEMU ZBORU RS

I. UVOD

Svet za radiodifuzijo (v nadaljevanju: Svet) je pričel delovati avgusta leta 2001, na podlagi Zakona o medijih (Ur. l. RS, št. 35/01; v nadaljevanju: ZMed). Ustanovljen je bil z Odlokom o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo (Ur. l. RS, št. 62/01).

Svet deluje v naslednji sestavi:

- dr. Sandra Bašič-Hrvatina, predsednica
- dr. Peter Grilc, namestnik predsednice
- Darko Brlek
- Rudolf Cipot
- mag. Rok Mencej
- Majda Vukelić
- mag. Jože Zrimšek

Tehnično, strokovno, finančno in administrativno podpora za delovanje sveta v skladu s 103. členom ZMed, je dolžna izvajati Agencija za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS (v nadaljevanju: ATRP). Svet tako nima lastne strokovne službe in ne upravlja samostojno s finančnimi sredstvi, ki jih potrebuje za svoje delovanje. Sredstva za delo Sveta se na predlog ATRP v skladu s 103. členom zakona zagotovijo iz državnega proračuna, po nalogu Sveta pa s temi sredstvi upravlja ATRP.

II. PRISTOJNOSTI IN NAČIN DELA

Svet za radiodifuzijo je neodvisno strokovno telo, ki v skladu s 100. členom ZMed izvaja naslednje naloge:

- daje Agenciji pobude za izvajanje strokovnega nadzora nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev iz tega zakona ter sprejema letni načrt izvajanja tega nadzora;
- sprejema odločitve o izdaji in odvzemu ter o prenosu dovoljenj za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti ter daje Agenciji obvezujoče predloge in soglasja k izdaji, odvzemu in prenosu dovoljenj za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti;

- sprejema odločitve o podelitvi oziroma odvzemu statusa lokalnega, regionalnega in študentskega radijskega ali televizijskega programa in predlaga Agenciji izdajo ustreznih aktov;
- daje pristojnemu ministrstvu predhodno mnenje o podelitvi ali odvzemu statusa nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa;
- sprejema odločitve za predhodno mnenje Agencije v zvezi z omejevanjem koncentracije;
- ocenjuje stanje na področju radijskih in televizijskih programov;
- predlaga pristojnemu ministru podrobnejša merila za opredelitev lokalnih in regionalnih vsebin, postopek in pogoje za pridobitev statusa programov posebnega pomena, ter merila za vsebine lastne produkcije in druge vsebine radijskih in televizijskih programov iz tega zakona;
- daje soglasje k predpisu, s katerim se določi postopek izdaje, spremembe, podaljšanja ali razveljavitve, ter vsebina odločbe o izdaji dovoljenja za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti;
- predlaga način in kriterije za oblikovanje seznama dogodkov, pomembnih za javnost Republike Slovenije, in postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi, ter oblikuje predlog Agencije za vsebino tega seznama;
- predlaga pristojnemu ministrstvu strategijo razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji;
- pripravlja za državni zbor letna poročila oziroma ocene stanja na področju radiodifuzije in predloge za izboljšanje stanj;
- izvaja druge naloge v skladu s tem zakonom in aktom o ustanovitvi.

Zakon o telekomunikacijah (Ur. l. RS, št. 30/01 in 110/02; ZTel-1) ureja vlogo Sveta pri uvedbi postopka javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije ter pri oceni in izbiri ponudnikov za dodelitev radijskih frekvenc. Prav tako je v 116. členu določena izdaja predhodnega mnenja Sveta k splošnemu aktu, s katerim Agencija določi višino pristojbine.

Način dela Sveta ureja Poslovnik Sveta za radiodifuzijo (Ur.l. RS št. 89/01; Poslovnik). Skladno z. 9. členom Poslovnika, Sveta odloča na rednih, izrednih in korespondenčnih sejah, za pripravo strokovnih podlag pa lahko ustanovi stalne ali občasne strokovne delovne skupine (1. odstavek 27. člena).

V letu 2003 je Svet za radiodifuzijo zasedal na devetih rednih (15. seja dne 12.3., 16. dne 10.4., 17. dne 9.6., 18. dne 9.9., 19. dne 30.9., 20. dne 21.10., 21. dne 4.11., 22. dne 25.11. in 23. dne 9.12.2003) dveh korespondenčnih (11. in 12. seja) sejah, ustanovil pa je tudi delovne skupine za naslednja področja:

- označevanje programskih vsebin, neprimernih za otroke in mladostnike in kampanija za promocijo označevanja
- oglaševanje in sponzoriranje televizijskih programov,
- strategija razvoja radijskih in televizijskih programov v RS in
- priprava publikacije z izbranimi predpisi s področja medijske ureditve in podatki o delujočih radijskih in televizijskih programih v RS.

III. DEJAVNOSTI

POBUDE ZA STROKOVNI NADZOR

Na podlagi ZMed daje Svet ATRP pobude za izvajanje strokovnega nadzora nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev iz zakona ter sprejema letni načrt za izvajanje tega nadzora. ATRP opravlja strokovni nadzor skladno z »Metodologijo nadzora programskih vsebin radijskih in televizijskih programov« (Metodologija), sprejeto junija 2003.

Svet je na dveh sejah obravnaval spremembe Metodologije. Na 12. korespondenčni seji je izdal pozitivno mnenje in soglasje k spremembi določitve enote vzorčenja in k skrajšanem postopku pri preverjanju programov, ki prvič kandidirajo za status programa posebnega pomena, kot ga je predlagala ATRP. Na podlagi uspešnosti sprejetega postopka je ATRP predlagala, da se navedeni postopek umesti v Metodologijo kot »Postopek preverjanja programov, ki kandidirajo za status programa posebnega pomena«, k čemer je Sveta dal pozitivno mnenje in soglasje na 22. seji.

Na svoji 18. seji, je Svet na podlagi predloga, ki ga je pripravila ATRP, sprejel revidiran načrt izvajanja strokovnega nadzora nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev iz Zakona o medijih za leto 2003, ki obsega:

- monitoring radijskih in televizijskih programov, na podlagi vlog za status posebnega pomena (21 analiziranih programov s poročili – vnos in analiza 1 dne programa in preverjanje ostalih dni glede na izjasnitve izdajateljev)

- monitoring radijskih in TV programov, ki pokrivajo večji del ozemlja RS(TV programa RTV Slovenije (SLO1 in SLO2), POP TV, Kanal A in TV3 ter radijski programi Radia Slovenije (Program Ars, Program Val 202 in Program A1): enkrat redni monitoring po en dan
- izredni monitoringi radijskih in televizijskih programov:
 - i. na podlagi pobud Sveta (en dan Val 202 na podlagi pobude iz leta 2002)
 - ii. v zvezi s postopki po 3. odstavku 109. členu Zmed (en dan POP TV ter Kanal A)

Izven rednega monitoringa televizijskih programov, ki pokrivajo večji del slovenskega ozemlja, je Svet dal ATRP pobude za strokovni nadzor radijskih programov Radio Salomon, Radio Laser, Radio Ormož, ter televizijskih programov TV Net in TV PIka.

Dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti

Postopek izdaje dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (dovoljenje) urejajo Zakon o telekomunikacijah (Ur. l. RS, št. 30/01 in 110/02; ZTel-1), ZMed in Pravilnik o dovoljenjih za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Ur.l.RS št.67/02; Pravilnik o dovoljenjih). Dovoljenje se izda na podlagi javnega razpisa po postopku, ki ga določa ZTel-1, pod pogoji iz 104. člena ZMed. Pravilnik o dovoljenjih določa, da se dovoljenje za opravljanje radijske ali televizijske dejavnosti skladno z določili ZMed izda v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, ki je urejena v ZTel-1. Kadar dejavnost izdajatelja ni vezana na uporabo frekvenc, se dovoljenje izda brez javnega razpisa, na podlagi odločbe o vpisu v razvid medijev (2. odstavek 105. člena ZMed).

1. Javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za radiodifuzijo

Na podlagi 4. odstavka 7. člena ZTel-1, ki določa soglasje Sveta k sklepu ATRP o uvedbi javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, je Svet na 11. korespondenčni seji, izdal soglasje k sklepu o uvedbi javnega razpisa za dodelitev osmih frekvenčnih kanalov za televizijske difuzne radijske postaje in sedmih frekvenčnih območij za zvokovne difuzne radijske postaje.

Sklep o uvedbi javnega razpisa je bil objavljen v Uradnem listu RS, 4.4.2003. Javno odpiranje prispelih ponudb se je opravilo 11.6.2003, agencija pa je popolne ponudbe s poročilom o njihovi oceni posredovala na 19. sejo sveta, 30.9.2003. V skladu s 4. odstavkom 11. člena ZTel-1 v povezavi s 104. členom ZMed je Svet ocenil prispеле ponudbe glede njihovih programskih vsebin in predlagal, da se razpisane frekvence podelijo naslednjim ponudnikom:

A. za televizijsko difuzno radijsko postajo

1. oddajna točka Ajdovščina, na 44. kanalu, ponudniku družbi POP TV d.o.o., za oddajanje televizijskega programa POP TV;
2. oddajna točka Jelendol, na 33. kanalu, ponudniku družbi POP TV d.o.o., za oddajanje televizijskega programa POP TV;
3. oddajna točka Josipdol, na 31. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija, za oddajanje televizijskega programa SLO 2;
4. oddajna točka Lepena, na 37. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija za oddajanje televizijskega programa SLO 2;
5. oddajna točka Podvolovjek 1, na 36. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija, za oddajanje televizijskega programa SLO 2;
6. oddajna točka Spodnje Javorje, na 42. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija, za oddajanje televizijskega programa SLO 1;
7. oddajna točka Spodnje Javorje, na 45. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija, za oddajanje televizijskega programa SLO »»;
8. oddajna točka Tinjan, na 54. kanalu, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija, za oddajanje televizijskega programa Koper - Capodistria.

B. za zvokovno difuzno radijsko postajo

9. oddajna točka Ljubljana, na frekvenci 102,4 MHz, ponudniku družbi Radio Center d.o.o. za oddajanje radijskega programa Radio Center,
10. oddajna točka Meljski hrib, na frekvenci 95,9 MHz, ponudniku zavodu Mariborski radio Študent – MARŠ za oddajanje radijskega programa Mariborski Radio Študent – MARŠ,
11. oddajna točka Ortnek, na frekvenci 89,8 MHz, ponudniku družbi Radio Urban, Škantelj Robert k.d., za oddajanje radijskega programa Radio Urban,
12. oddajna točka Slovenj Gradec, na frekvenci 105,2 MHz, ponudniku družbi Laserr d.o.o., za oddajanje radijskega programa Radio Laser,
13. oddajna točka Hrvatini 2, na frekvenci 97,3 MHz, ponudniku družbi Quadrum d.o.o., za oddajanje radijskega programa Radio Val,
14. oddajna točka Izola, na frekvenci 89,8 MHz, ponudniku javnemu zavodu RTV Slovenija za oddajanje radijskega programa Radio Slovenija, drugi program – Program Val 202,
15. oddajna točka Murska Sobota 1, na frekvenci 648 kHz, ponudniku družbi Podjetje za informiranje d.d., za oddajanje programa Radio Murski Val.

2. Dovoljenje, kadar dejavnost izdajatelja ni vezana na uporabo frekvenc (105/2. člen ZMed)

Skladno z 2. odstavkom 9. člena pravilnika o dovoljenjih za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, izda dovoljenje ATRP v soglasju s Svetom.

Svet je obravnaval in izdal soglasja za zadevna dovoljenja naslednjim vložnikom:

1. Zavodu Kabelska televizija Ormož, Skolibrova 17, 2270 Ormož za izvajanje televizijske dejavnosti medija Kableske televizije Ormož (16. seja);
2. družbi Naklo d.o.o., Notranjska 14, 1370 Logatec za izvajanje televizijske dejavnosti lokalne televizije TV Lep Logatec (17. seja);
3. družbi TELE-TV d.o.o., Golniška c. 113, Kranj za izvajanje televizijske dejavnosti Gorenjske televizije – GTV (18. seja).

3. Spremembe, prenosi dovoljenj

Na podlagi 153. člena ZTel-1, je Svet obravnaval eno vlogo po prejšnjem Zakonu o telekomunikacijah (Ur. l. RS, št. 35/97, št. 45/97 – odl.US in št. 13/98 – odl.US, št. 59/99 in št. 36/00) in sprejel naslednji sklep:

- (15. seja) Svet je sprejel mnenje, s katerim odobrava nadomestitev radijskega dovoljenja št. S 16194/00 z dne 31. 7. 1995 za uporabo TV radiodifuzne radijske postaje na oddajni točki Lovrenc, K 48 za oddajanje programa Moj TV, z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za TV radiodifuzno radijsko postajo na oddajni točki Selnica ob Dravi 2, K 48, za oddajanje istega programa, imetnici družbi MOJ TV d.o.o., Mariborska cesta 65/a, 2352 Selnica ob Dravi.

Skladno s sedaj veljavno ureditvijo, daje Svet po 3. členu Pravilnika o dovoljenjih v povezavi z 2. točko prvega odstavka 100.člena ZMed, obvezno predhodno soglasje k prenosu dovoljenja za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti. Ker so dovoljenje, kadar izdajatelj uporablja radijske frekvence, izdana v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF), Sveta daje soglasje k prenosu ODRF za katerega vlagatelj zaprosi na podlagi 46. člena ZTel-1.

Svet je na 18. seji izdal naslednji predhodni soglasji:

1. soglasje k prenosu odločb o dodelitvi radijskih frekvenc:

- družbe Mediainvest Kocmut in drugi k.d., Vodole 34, 2000 Maribor; odločba št. 647876 za frekvenco 107,9 MHz na oddajni točki Meljski hrib
- družbe Enimar d.o.o., Cesta na Markovec 57, 6000 Koper; odločba št. 647958 za frekvenco 88,3 MHz na oddajni točki Mališa,

- družbe Radio SPK d.o.o., Vojkova 78, 1000 Ljubljana; odločba št. 647978 za frekvenco 88,4 MHz na oddajni točki Krvavec in
- družbe Audio d.o.o., Tržaška 55, 1000 Ljubljana; odločba št. 647954 za frekvenco 88,4 MHz na oddajni točki Krvavec

na družbo Forcom d.o.o., Dunajska 106, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Leopold Oblak in

2. soglasje k prenosu odločb o dodelitvi radijskih frekvenc št. 647881 za frekvenco 87,9 MHz na oddajni točki Markovec in št. 648379 za frekvenco 105,1 MHz na oddajni točki Slavnik z imetnika družbe Protokol d.o.o., Ulica 15. maja 10b, na družbo Radio Capris d.o.o., Ulica 15. maja 10b, 6000 Koper, ki jo zastopata Klavdija Benčič in Marinko Hrvatini.

Odločitve za predhodno mnenje ATRP glede omejevanja koncentracije medijev

58. člen ZMed določa, da za pridobitev dvajset ali več odstotkov lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa potrebno soglasje Ministrstva za kulturo, ki ga izda po predhodnem soglasju ATRP. Skladno s 5. točko 1. odstavka 100. člena, Svet sprejme odločitev za predhodno mnenje ATRP.

ATRP je Svetu v odločitev poslala osem vlog za predhodno mnenje. Svet je o njih odločal na šestih sejah in sprejel pozitivno mnenje za pridobitve lastninskega oziroma upravljalškega deleža naslednjih vložnikov:

- družbe Quadrum d.o.o., RTV produkcija, Tomaj 33, Dutovlje v premoženju družbe Biroteh d.o.o., izdajateljice radijskega programa Radio Top
- družbe Trade star d.o.o., Dunajska 106, Ljubljana, v premoženju družbe Santi d.o.o., izdajatelju radijskega programa Radio Max,
- vlagatelja Mitje Tripkovića, Brje pri Koprivi 8, Dutovlje, v premoženju družbe Nova Nova d.o.o., izdajatelju radijskega programa Radio Nova
- družbe Belvi Media d.o.o., Cesta na Brdo 27, Ljubljana, v premoženju družbe Radio Belvi d.o.o., izdajatelju radijskega programa Radio Belvi
- družbe Quadrum d.o.o., RTV produkcija, Tomaj 33, 6221 Dutovlje, v premoženju družbe Radio Brežice, družba za radijsko dejavnost d.o.o., izdajatelju radijskega programa Radio Brežice
- družbe Radio Glas Ljubljane d.d., Cesta 24. junija 23, Ljubljana, v premoženju družbe Studio D, regionalna radijska postaja Dolenjske in Bele krajine, izdajatelju radijskega programa Studio D Novo mesto.

- družbe Radio Brežice d.o.o., Trg izgnancev 12, 8250 Brežice v premoženju družbe Radio Sevnica d.o.o
- družbe FM NET d.o.o., Celovška 206, 1000 Ljubljana v premoženju družbe Radio Štajerski val d.o.o.
- družbe FM NET d.o.o., Celovška 206, 1000 Ljubljana v premoženju družbe Radio Kranj d.o.o.
- družbe Produkcija Plus d.o.o., Kranjčeva 26, 1521 Ljubljana v premoženju družbe POP TV d.o.o.
- družbe Produkcija Plus d.o.o., Kranjčeva 26, 1521 Ljubljana v premoženju družbe Kanal d.d.

Svet je pri eni vlogi sprejel sklep, da ne daje pozitivnega mnenja.(družba Forcom d.o.o. za pridobitev deležev v družbah Radio Morje d.o.o., Izola, izdajateljici radijskega programa Radio Morje; Radio SPK d.o.o., Ljubljana, izdajateljici radijskega programa Slovenski poslovni kanal; Audio d.o.o., Ljubljana, izdajateljici radijskega programa Poslovni val; Enimar d.o.o., Koper, izdajateljici radijskega programa Radio Portorož in Mediainvest Kocmut in drugi k.d., izdajateljici radijskega programa Radio Klasik).

Sklep je Svet obrazložil z navedbo, da je na svojih sejah že večkrat opozoril, da v zvezi z izvajanjem pristojnosti iz 1.alinee 100.člena Zakona o medijih nima ustreznih meril in kriterijev po katerih bi bile njegove odločitve take, kot naj bi izhajalo iz namena in funkcije Sveta kot strokovnega in svetovalnega telesa. V primeru presojanja koncentracij pa s strani organov pristojnih za izvajanje ZMed ni sprejetih nobenih meril in metodologij po katerih bi po enotnem, določenem kriteriju presojali in preverjali velikost posameznih lastniških deležev izdajateljev in s tem obsežnosti koncentracije medijev. Zaradi tega so se nekateri člani sveta odločili vzdržati se glasovanja.

Pri eni vlogi (Vlagatelja Edvarda Štravsca za pridobitev deležev v družbi Radio Brežice d.o.o., izdajatelja Radia Brežice) pa je odločitev odložil do odločitve Ministrstva za kulturo glede dodatnih dokazov .

Svet je sprejemal odločitve za predhodno mnenja ATRP glede omejevanja koncentracije tudi v letu 2002. Ker so bile te odločitve sprejete proti koncu leta, jih zaradi časovne stiske ni bilo mogoče navesti v poročilu sprejetim za leto 2002, zato jih navajamo v poročilu za leto 2003.

ATRP je v letu 2002 Svetu v odločitev poslala 3 vloge za predhodno mnenje. Svet je na njih odločal na dveh sejah in sprejel pozitivno mnenje za pridobitev lastninskega oziroma upravljaljskega deleža za naslednjega vložnika:

- Družbi Radio Glas Ljubljane d.d., Cesta 24. junija 23, 1000 Ljubljana za kapitalsko združitev programov RGL, Radio Veseljak, Radio Salomon

(obravnavano na seji dne 19.12.2002)

Svet pri dveh vlogah ni dal pozitivnega mnenja:

1. Mnenje družbi Quadrum d.o.o., Tomaj 33, 6221 Dutovlje za pridobitev deležev v družbah:

Interteh d.o.o.

Radio Antena d.o.o.

Optimedia d.o.o.

Radio Morje d.o.o.

Santi d.o.o.

Šprah d.o.o.

Radio SPK d.o.o.

Audio d.o.o.

Mediainvest Kocmut in drugi k.d.

Radio Belvi d.o.o.

Enimar d.o.o.

2. Mnenje družbi Trade Star d.o.o., Dunajska 106, 1000 Ljubljana, za pridobitev deleža v družbi:

Santi d.o.o.

V zvezi z navedenima vlogama je Svet sprejel sklep:

Svet za radiodifuzijo je ugotovil, da ne more sprejeti odločitve za predhodno mnenje Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS v zvezi z zadevno vlogo, ker na podlagi predloženega gradiva za odločanje po 58. členu Z med in ne-obstoja meril, po katerih se odloča o izpolnjevanju pogojev za omejevanje konkurence ni mogoče oblikovati mnenja.

Obrazložitev:

Svet v poročilu za leto 2003 navaja odločitve za predhodno mnenje ATRP glede omejevanje koncentracije. Te odločitve sprejete v letu 2002 v poročilu za leto 2002 niso navedene. Nedosledno bi bilo, da se tovrstne odločitve ne navedejo, saj predstavljajo eno od nalog, ki jih opravlja Svet na osnovi 100.člena Zakona o medijih. Ravno tako ni razloga, da teh sklepov ne bi zajeli v poročilu za leto 2003 in tako odpravili pomanjkljivost poročila za leto 2002.

Podelitev statusov programa posebnega pomena

Po ZMed imajo status programa posebnega pomena Radijski in televizijski programi RTV Slovenije, Lokalni radijski in televizijski programi, Regionalni radijski in televizijski programi, Študentski radijski in televizijski programi in nepridobitni radijski in televizijski programi. Omenjeni status imetniku omogoča pridobivanje sredstev iz proračuna Republike Slovenije. Radijskim in televizijskim programom RTV Slovenije na podlagi 76. člena ZMed pripada status ex lege, drugi pa morajo za status zaprositi in se ga podeli z odločbo. Za pridobitev statusa, mora program izpolnjevati pogoje kot jih določata ZMed in Pravilnik o programih posebnega pomena (Ur.l. RS št. 85/02). O podelitvi nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa odloča Ministrstvo za kulturo po predhodnem mnenju Sveta, o vseh ostalih pa odloča ATRP po predhodnem mnenju ministrstva, pri čemer skladno z določili postopka, Svet sprejme odločitev in predlaga ATRP podelitev oziroma nepodelitev statusa.

Svet je obravnaval 15 vlog za pridobitev statusa programa posebnega pomena, ki mu jih je v obravnavanje posredovala ATRP. Med vlogami je bilo 10 vlog za pridobitev statusa regionalnega programa, 4 vloge za pridobitev lokalnega in ena vloga za pridobitev študentskega programa posebnega pomena.

Na 5 sejah, kjer je obravnaval omenjene vloge, je Svet odločil, da predlaga dodelitev statusa naslednjim programom:

1. status regionalnega programa posebnega pomena

- družbi Radio Triglav Jesenice d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice, za radijski program Radio Triglav
- družbi Podjetje za informiranje d.d., Ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota, za radijski program Radio Murski val
- družbi Radio Sora, podjetje za informiranje d.o.o., Kapucinski trg 4, Škofja Loka, za radijski program Radio Sora,
- družbi Radio Kranj d.o.o., Slovenski trg 1, Kranj, za radijski program Radio Kranj – Gorenjski megasrček
- družbi Radio Trbovlje d.o.o., Trg svobode 11a, Trbovlje, za radijski program Radio Trbovlje
- družbi TELE 59 d.o.o., Meljska cesta 34, Maribor, za televizijski program RTS

1. status študentskega programa posebnega pomena:

- zavodu Mariborski radio študent – Marš, Gosposvetska c.83, Maribor, za radijski program Mariborski radio Študent–Marš

2. status lokalnega programa posebnega pomena:

- družbi Radio Robin d.o.o., Ul. Tolminskih puntarjev 12, Nova Gorica, za radijski program Radio Robin

Glede ostalih vložnikov je Svet predlagal Agenciji, da jim omogoči možnost ponovne opredelitve programskih vsebin, en vložnik pa je vlogo za pridobitev statusa umaknil.

Svet ni obravnaval nobene vloge za pridobitev statusa nepridobitnega programa posebnega pomena.

Prizadevanja za samoregulativno ureditev

Dogovor o označevanju programskih vsebin, ki niso primerne za otroke in mladostnike

Zahtevo po uvedbi označevanja za slovenske televizijske gledalce je normiral Zakon o medijih v 84. členu, ki govori o zaščiti otrok in mladoletnikov. Na tem področju je svet v tem letu sledil že v prejšnjem letu zastavljenim ciljem in, sledeč zakonskim določilom, v sodelovanju z izdajatelji televizijskih programov izoblikoval smernice za označevanje programskih vsebin na naših TV zaslonih. Rezultat tega sodelovanja je *Dogovor glede predvajanja televizijskih vsebin, ki niso primerne za otroke in mladoletnike*, ki se nanaša tako na vsebinske opredelitve (kaj označevati) kot tudi na izbor znakov za označevanje programskih vsebin (kako označevati).

Dogovor so dne 2.7.2003 podpisali izdajatelji televizijskih programov Radiotelevizija Slovenija, POP TV, Kanal A, TV Pika in TV3 ter Svet za radiodifuzijo, in ga predstavili na javnosti na tiskovni konferenci, ki je sledila podpisu. Podpisniki so se zavezali k spoštovanju določil ZMed, ki določajo zaščito otrok in mladostnikov in se zavezali k označevanju tistih programskih vsebin, ki so za mladostnike neprimerne oziroma za katere se priporoča ogled s starši oziroma odraslimi osebami, ter modijski kampaniji, ki bo osveščala gledalce k kritičnem in ozaveščanem izbiranju televizijskih vsebin, primernih da jih spremljajo otroci in mladostniki.

Vsebina dogovora je predstavljena v prilogi temu poročilu.

Dogovor o spoštovanju pravil pri oglaševanju in sponzoriranju v TV programih

Na tem področju je Svet nadaljeval že v prejšnjem obdobju začet postopek sprejema dogovora med izdajatelji TV programov z nacionalnim pokrivanjem (RTVS, Kanal A, POP TV, TV 3) in Svetom za radiodifuzijo, s katerim se ti zavežejo k spoštovanju »Pravil o oglaševanju in sponzoriranju v televizijskih programih«. Ta so sestavljena na podlagi določil ZMed, Evropske konvencije o čezmejni televiziji in Protokola, ki spreminja Evropsko konvencijo o čezmejni televiziji (Ur.l.RS MP 18/99), posebej pa obravnavajo novejša oblike oglaševanja, ki jih zakon in konvencija ne regulirata, torej tako imenovano *split screen advertising*, to je predvajanje oglasnih vsebin na razdeljenem zaslonu v času, ko na delu zaslona nemoteno poteka predvajanje uredniških programskih vsebin in *virtualno oglaševanje*, kjer se oglasi vstavljajo neposredno v programsko vsebino, denimo v obliki scenskih elementov.

V okviru delovne skupine je Svet sodeloval z izdajatelji pri oblikovanju pravil in do podpisa Dogovora so potrebna le še manjša usklajevanja.

Publikacija o programih v RS

Svet je v okviru delovne skupine v sodelovanju z Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS do konca leta pripravil vso gradivo za publikacijo, ki bo vsebovala veljavne predpise na področju medijske zakonodaje in pregled delujočih radijskih in televizijskih programov z njihovo programsko ponudbo in relevantnimi podatki. Izdelava publikacije je podvržena pravilom določil javnega naročanja zato bo knjižna izdaja publikacije izšla v prihodnjem letu.

Strategija razvoja radijskih in televizijskih programov v RS

Spomladi 2003 je Svet ustanovil imenoval delovno skupino za pripravo strategije razvoja RA in TV programov v SLO in si zadal ambiciozen cilj, da pripravo strategije zaključi do konca leta 2003. Zaradi ogromne in zahtevne količine podatkov, je realno pričakovati, da bo delovna skupina delo zaključila do poletja 2004.

V okviru delovne skupine je bil sprejet naslednji scenarij dela po fazah:

Prva faza: ANALIZA STANJA

Druga faza: PRIPRAVA STRATEGIJE NA OSNOVI ANALIZE STANJA SKLADNO Z ZMed

Tretja faza: JAVNA OBRAVNAVA (INTERNET IN NPR. OKROGLA MIZA)

Podrobno poročilo nosilca delovne skupine za pripravo strategije, člana Sveta, mag. Roka Menceja o dosedaj opravljenem je priloga tega poročila.

Drugi pomembnejši sklepi

Svet je na 22. seji na podlagi določila 5. odstavka 116. člena ZTel-1 dal pozitivno predhodno mnenje k »Splošnemu aktu Agencije o vrednosti točke za določitev višine določenih pristojbin na področju telekomunikacij za leto 2004«, s katerim se določi vrednost točke 260 SIT.

Na podlagi javnega poziva Ministrstva za kulturo k priglasitvi kandidatov za člana strokovne komisije, je Svet na sprejel sklep, da predlaga svojega člana g. Rudolfa Cipota za člana strokovne komisije za ocenjevanje programskih vsebin pri Ministrstvu za kulturo.

Na vabilo Ministrstva za informacijsko družbo k sodelovanju v delovni skupini pri MIDu za strategijo prehoda iz analogne v digitalno oddajanje v RS je Svet na za člana omenjene skupine predlagal predsednico Sveta Sandro Bašič Hrvat in člana Jožeta Zrimška

Na podlagi zaprosila Agencije glede razmejitve vlog Sveta in Agencije pri odločanju o izpolnjevanju vsebinskih pogojev po ZMed pri obravnavanju vlog, ki kandidirajo za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, je Svet na 17.seji sprejel mnenje, Svet odloča o naslednjih vsebinskih merilih iz 2. odstavka 104. člena ZMed, za katere naj ATRP pripravi le poročilo:

- obseg lastne produkcije
- politična nevtralnost programa
- tematska in žanrska raznovrstnost programske ponudbe
- stopnja razvitosti radiodifuzije na določenem območju

in, v primeru enakih oziroma podobnih programskih ponudb, po 5. odstavku 104. člena ZMed.

Svet za radiodifuzijo je na 16. seji obravnaval predlog finančnega načrta za leto 2004, kjer je bilo predlagano, da načrt ostane enak kot v letu 2003, le da se vrednost postavk revalorizira.

IV. STANJE NA PODROČJU RADIODIFUZIJE

Po podatkih Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS se v Sloveniji prek radiodifuznih kanalov za zvokovne difuzne radijske postaje razširja devetinsedemdeset (79) radijskih programov, katerih izdajatelji razpolagajo z veljavno odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc. Dva (2) radijska programa, katerih izdajatelja sta pridobila dovoljenje za izvajanje radijske dejavnosti brez uporabe radijskih frekvenc, se razširjata izključno prek kabelskih sistemov in interneta. V razvidu medijev pri Ministrstvu za kulturo pa je prijavljenih še deset (10) radijskih programov, ki ne razpolagajo niti z

odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc niti z dovoljenjem za izvajanje radijske dejavnosti, kadar dejavnost izdajatelja ni vezana na uporabo frekvenc.

Enaindvajset (21) televizijskih programov je v Sloveniji mogoče sprejemati prek radiodifuznih kanalov za televizijske difuzne radijske postaje, za katere so njihovi izdajatelji pridobili odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Sedem (7) televizijskih programov pa razpolaga z dovoljenjem za izvajanje televizijske dejavnosti, ko dejavnost izdajatelja ni vezana na uporabo frekvenc, in se razširjajo samo v kabelskih sistemih. V razvidu medijev je vpisanih še devetnajst (19) televizijskih programov, ki nimajo ne odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ne dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti brez uporabe radijskih frekvenc. Obstaja možnost, da se nekateri od teh razširjajo v kabelskih sistemih, čeprav niso pridobili dovoljenja.

Če izdajatelj v 24 mesecih od vpisa v razvid medijev ne pridobi dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, to je bodisi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti brez uporabe radijskih frekvenc, ga Ministrstvo za kulturo izbriše iz razvida.

Po letu 1991 je število radijskih programov nenehno raslo in se ustalilo šele leta 2001 zaradi hkratne spremembe zakona, ki ureja področje telekomunikacij, in zakona o medijih. Po starem zakonu o telekomunikacijah je bila tedaj pristojna Uprava RS za telekomunikacije dolžna vsako leto objaviti vsaj dva javna razpisa za proste radiodifuzne kanale za opravljanje radiodifuzije. Od spremembe področne zakonodaje je Agencija izvedla en javni razpis, drugi pa še poteka. V razvidu medijev se sicer pojavljajo novi radijski programi, vendar za zdaj še nobeden ni mogel pridobiti pravice do uporabe radijske frekvence.

Število televizijskih programov se kljub podatkom, ki se razlikujejo od tistih, s katerimi je razpolagal Svet pred spremembami zakonodaje, bistveno ne spreminja. Velik del delujočih televizijskih programov (z dovoljenjem ali brez) namreč predstavljajo programi kabelskih operaterjev, ki služijo obveščanju naročnikov o programski ponudbi in drugih zadevah s področja njihove dejavnosti, predvajanju oglasnih videostrani in deloma tudi oddaj, ki jih je po ZMed mogoče obravnavati kot programske vsebine, nastale v lastni produkciji. Število televizij, ki prek prizemeljskih omrežij pokrivajo lokalna območja, je že več let nespremenjeno. Enako tudi število televizijskih programov, ki jih je mogoče spremljati na večjem delu ozemlja Republike Slovenije (SLO 1 in SLO 2, POP TV, Kanal A in TV 3).

Med radijskimi programi pokrivajo območje cele Slovenije kakovostno le trije nacionalni programi RTV Slovenija: Program A1, Val 202 in program Ars. Večjo pokritost slovenskega ozemlja dosegata še program Radio Ognjišče (okoli 80 %) in program RGL (okoli 50%).

Sistem podeljevanja prostih radiodifuznih kanalov za opravljanje radiodifuzije se kljub spremembi zakonodaje ni pomembno spremenil. Ohranil se je namreč način razpisovanja posameznih prostih radiodifuznih kanalov, prek katerih je mogoče z radijskim ali televizijskim signalom pokriti lokalna ali regionalna območja, zaradi česar je prek javnih razpisov izjemno težko pridobiti sistem prostih radiodifuznih kanalov, ki bi omogočil pokrivanje večjega, povezanega območja.

Večina novih programov se je skoncentrirala na območjih urbanih središč, zlasti v Ljubljani, Mariboru in Celju, kjer je bil interes za pridobivanje frekvenc največji. Zanimivo območje je statistična regija Gorenjska, kjer delujejo kar štiri radijski programi z dolgoletno tradicijo (vsi štiri po prejšnjem

zakonu imetniki statusa lokalnega nekomercialnega programa), in dva komercialna radia, poleg teh pa se na tem območju sliši še nekaj programov s sedežem v osrednjeslovenski statistični regiji. Veliko število radijskih programov deluje tudi na območju obalno-kraške statistične regije; med njimi sta dva programa RTV Slovenija in Radio Ognjišče, ki je kljub sedežu na tem območju usmerjen k nacionalnemu poslušalstvu, ter več programov z majhnim območjem pokrivanja.

Programi RTV Slovenija, od katerih zakon zahteva (in jim omogoča) obligatorno pokrivanje celega ozemlja Republike Slovenije, so zaradi nekaterih zgoraj navedenih razlogov dolgo ostajali brez konkurence. Premiki k raznovrstnejši ponudbi televizijskih programov na nacionalnem nivoju so se zgodili postopoma in tudi prek lastniških prevzemov izdajateljev televizijskih programov, ki so razpolagali s frekvencami za posamezna regionalna območja. Podobno se zlasti v zadnjih letih dogaja na področju radia, kjer smo priča številnim lastniškim prevzemom.

Zaradi razdrobljenosti sicer majhnega radiodifuznega prostora, na katerem nastopa veliko število akterjev, so na trgu poleg intenzivnih lastniških sprememb prisotne tudi usmeritve k programskemu povezovanju. Tako smo v letu 2002 dobili prvo nacionalno radijsko programsko mrežo, ki je kot program INFO NET prijavljena v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo in vključuje radijske programe štirinajstih izdajateljev, ki naj bi si delili informativni in nočni program. Poleg teh se je v tako imenovani Projekt SNOP za pripravljane skupnega nočnega programa povezalo še deset izdajateljev radijskih programov, ki so po prej veljavnem zakonu o javnih glasilih imeli status lokalnih nekomercialnih programov. GIZ lokalnih televizij Slovenije vključuje enajst televizijskih programov, ki so med sabo povezani z mikrovalovnimi povezavami in sami sebe imenujejo 3. TV mreža. Po podatkih, ki jih objavljajo na svoji domači strani, skupaj pokrivajo več kot tri četrtine naseljenega ozemlja Slovenije, namen njihovega povezovanja pa je izmenjava lastnih programskih vsebin, skupni nakup programskih vsebin drugih producentov in skupno trženje oglasnega časa.

Stroški programske produkcije so visoki, kar še posebej velja za produkcijo informativnih vsebin in avdiovizualnih del. Slednja je praktično zanemarljiva, saj si jo lahko privoščijo le največje televizije. Ob njej pa upada tudi število izdajateljev, ki pripravljajo lasten informativni program. Nekateri radijski programi prevzemajo osrednje informativne oddaje Radia Slovenija, zasebna informativna servisa pa ponujata že omenjeni INFO NET in projekt POP OnLine, ki pripravlja informativne oddaje 24 ur – radijske novice. Na trgu obstaja tudi ponudba glasbenih lestvic in estradnih kronik, ki jih prenaša večje število radijskih programov.

Zakon o medijih je v primerjavi s prej veljavnim zakonom o javnih glasilih zaostрил predpise, ki določajo obvezen delež programskih vsebin lastne produkcije v dnevnem oddajnem času radijskih in televizijskih programov, in tudi merila za opredelitev programskih vsebin, ki jih je mogoče všteti v ta delež. Namesto prej obveznih deset (10) odstotkov programov lastne produkcije dnevno morajo po zakonu o medijih televizijski programi v dnevnem oddajnem času vsebovati najmanj dvajset (20) odstotkov programskih vsebin lastne produkcije (od tega najmanj eno uro med 18. in 22. uro), programske vsebine radijskih programov pa morajo obsegati najmanj trideset (30) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

Na podlagi programske strukture t. i. komercialnih radijskih ali televizijskih programov, najnovejših analiz programskih vsebin radijskih ali televizijskih programov, ki prosijo za status programa posebnega pomena, in rezultatov podobnih analiz v preteklosti pa je Svet prišel do zaključka, da ima veliko radijskih in televizijskih programov težave z zagotavljanjem obveznega deleža programskih vsebin v dnevnem oddajnem času. Zaradi tega je Svet predlagal analizo uveljavljanja sedanjega Pravilnika o programih posebnega pomena in njegovo spremembo.

Za nadaljnji razvoj radiodifuzije in predvsem sprememb, ki jih lahko pričakujemo z uvajanjem digitalne tehnologije posebna delovna skupina Sveta pripravlja Strategijo razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji. Omenjena strategija naj bi ostala podlaga za načrtovanje prihodnje medijske politike in omogočila usklajeno delovanje različnih institucij, ki po sedANJI zakonodaji pokrivajo medijsko področje.

V Evropski Uniji potekajo javne razprave okrog spreminjanja Direktive o čezmejni televiziji (TWF Directive). V tej luči naj bi tudi Svet pripravil ustrezne analize in jih posredoval pristojnim institucijam. Spremembe Direktive bodo z vstopom Slovenije v EU vplivale tudi na delovanje slovenskih izdajateljev radijskih in televizijskih programov.

V. NALOGE SVETA V LETU 2004

V letu 2004 bodo naloge Sveta predvsem:

- dokončanje strategije razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji,
- priprava metodologije o ocenjevanju prispelih vlog na podlagi razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije,
- sprememba Pravilnika o programih posebnega pomena v delu, ki se nanaša na kriterije povezanih s potrebnimi programskimi vsebinami za pridobitev statusa programa posebnega pomena,
- obravnavo vlog za radijske frekvence za opravljanje radiodifuzije,
- obravnavo vlog za pridobitev statusa programa posebnega pomena.

VI. PREDLOGI DRŽAVNEMU ZBORU RS

Na podlagi ugotovitev in ocen stanja iz pričujočega poročila Svet predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da

- v skladu s 103. členom Zmed zagotovi iz državnega proračuna potrebna sredstva za neodvisno delovanje Sveta in določi status Sveta v novih pogojih financiranja ATRP,
- ponovno pozove Ministrstvo za kulturo glede sprememb Zmed, ki se nanašajo na omejevanje koncentracije,
- sprejme Poročilo Sveta za radiodifuzijo za leto 2003.

dr. Sandra Bašič Hrvatinić
predsjednica

